

Rigsdagstidende.

1857. Forhandlingerne paa Landstinget. № 36.

Tiende Session.

21de Møde.

Onsdagen den 4de November.

(Fortsat.)

B. Christensen: Det Spørgsmaal, den sidste ærede Taler har bragt ind i Discusstionen, er uden tvivl af den allerførste Betydning, og han har tilføjet, at han i det ene Tilfælde vilde stemme for Forslaget, i det andet ikke. Jeg troer nu, at det gjorte Forslag er af den Betskaffenhed, at man virkelig kan kalde det uafviseligt; det vil i det Væsentlige blive ophøiet til Lov, thi det ligger i Forholdenes Natur, hvad Historien fra næsten alle andre Lande viser, og hos os er det, som den egenlige Forslagsstiller allerede har oplyst, i lang Tid forberedt, ja endog meget længere, end den ærede Forslagsstiller har antydet, da jeg er overbevist om, at man t. Ex. ved de udførte Forbedringer paa Domainegodset skulde kunne opvise ikke saa Exempler paa, at Staten erkjendte det ikke blot Hensigtsmæssige, men næsten Nødvendige i at handle netop paa den Maade, som Forslaget her tilsigter. Den ærede Forslagsstiller, der har og bør have Ledelsen af dette Forslag, kunde og vil maaskee svare den sidste ærede Taler, at hans Forudsætning og Forslagets Forudsætning er, at der kun skal være Tale om Afløsning, naar Alle de, der skulle tage Deel i Erstatningens Udredelse, ere villige dertil. Jeg tvivler ikke om, at navnlig den ærede Forslagsstiller vil finde det, om jeg maa bruge det Udtryk, tactisk rigtigt at gjøre det; men jeg maa tilstaae, jeg troer, at baade han og Enhver, som efter sin Livsstilling har havt god Leilighed til at

trænge ind i disse Forhold, maa tilstaae, at det i saa Fald kun skeer for at bane Veien til noget Videregaaende. Den sidste ærede Taler har meent, at det var abnormt, at det skulde kunne paalægges Alle at deeltage i Afløsningen, fordi nogle Enkelte vilde en saadan Afløsning, men vor Retshistorie opviser, og det vil den sidste ærede Taler ved senere Eftertanke ogsaa finde, ikke saa Exempler paa noget aldeles Lignende; hvor en uinesaldende, vigtig og uafviselig Forbedring i de bestaaende Tilstande har været tilstillet, har man givet Enkelte Ret til at fordrø den, og saasnart den var fordret af Enkelte, har man paalagt de Dvrigte, som havde Fordeel deraf, ogsaa at deeltage dertil. Idet jeg derfor for mit Bedkommende aldeles Intet skal have imod, at det gjorte Forslag forstaaes derhen, at det kun kommer til Anvendelse, hvor Alle ere villige til at deeltage i Erstatningens Udredelse, vil jeg udtrykkelig have udhævet, at ligesom Hensigten med Stillelsen af Forslaget, eller i det Mindste for mit Bedkommende med Tilslutning til det, væsentlig har været den, at give Regeringen, her Indenrigsministeren, en særlig og indtrængende Opfordring til at tage den særdeles vigtige Dvæstion under sin Overveielse, saaledes maa jeg tilstaae, at jeg ikke lægger den allerstærkeste Bægt paa, hvad det egentlige Resultat deraf i dette Døeblik maatte blive. Jeg havde ønsket at høre Indenrigsministerens Udtalelse, før jeg yttrede mig, saaledes som jeg nu har gjort; jeg maa nemlig troe, at han i dette Døeblik ikke engang vel vil kunne være rede til at udtale sin egen endelige Dem om dette Spørgsmaal, som jeg tilstaaer baade i den ene og i den anden Retning er saa vigtigt og saa indgribende, at om